

Å være trafikant gir noen rettigheter, men også mange plikter. Spesielt viktig er det at bilistene følger trafikkreglene fordi bilen kjører fortest, har mest kraft og kan forårsake mest skade. Men også fotgjengere og syklistene har et ansvar for samspillet i trafikken.

Den viktigste er trafikkregelen som gjelder for alle trafikanter, finner vi i §3 i vegtrafikkloven . Den sier:

Enhver skal ferdes hensynsfullt og være aktpågivende og varsom så det ikke kan oppstå fare eller voldes skade og slik at annen trafikk ikke unødig blir hindret eller forstyrret. Vegfarende skal også vise hensyn mot dem som bor eller oppholder seg ved veien.

Bilen har mest kraft, fart og volder størst skade på andre trafikanter. De alvorligste trafikkulykkene involverer så godt som alltid bil, MC eller tungbil. Bilførere har derfor et særlig stort ansvar for å ta hensyn til andre trafikanter. Det å tilpasse farten til forholdene , holde vikepliktreglene, gi tegn ved å bruke blinklys, plassering i kjørebane, kjøre oppmerksomt og rusfritt er de viktigste pliktene bilførere har. I motsetning til mange gående og syklistene har bilføreren formell opplæring . Denne kompetansen innebærer også kunnskap om at alle andre trafikanter ikke har den samme opplæringen.

Fotgjengere er myke trafikanter og svært sårbare i kollisjoner med syklistene og ikke minst biler. På fortau har fotgjengere førsterett, og biler har vikeplikt for fotgjengere som vil krysse gangfelt. Men fotgjengere har også plikter. Fotgjengere må opptre forutsigbart, gjøre seg synlig for andre trafikanter og følge oppmerksomt med på trafikken rundt seg. I vanlig kjørebane skal fotgjengere holde til venstre så fremt det ikke er farlig å gå der. Det samme anbefaler vi på gang- og sykkelvei. Da får fotgjengere trafikken bakfra på motsatt side av der de selv går – fordi både biler og sykler skal holde til høyre.

Syklistene er også utsatt i trafikken, og det gjelder spesielt i møte med biler . Syklistene er kjørende og kan sykle både i kjørebane, på høyre side, og på fortau. På fortau er det viktig at man holder god avstand til fotgjengere og passerer dem i gangfart. Er det mange fotgjengere på fortauet, kan syklistene med fordel sykle i kjørebane. Det er viktig å plassere seg slik i veibanen at andre trafikanter ser deg. Det er spesielt er det viktig å ikke havne i bilens blindsoner. Det er viktig at alle syklistene bruker sykkelhjelme og utstyret sykkel med nødvendig lys og sikkerhetsutstyr . Det er også lurt å ha på seg klær i sterke farger slik at man gjør seg synlig for andre trafikanter.

Trafikkreglene som gjelder for syklistene , gjelder også for el-sykler og el-sparkesykler .

Alle trafikanter har rett til å være i trafikken, men ikke alle trafikantergrupper får være overalt. For eksempel er det forbudt for fotgjengere og syklistene å befinne seg på motorvei. Biler kan ikke kjøre på gang- og sykkelvei.

Men den største utfordringen i trafikken er å dele veien og gi andre trafikanter tid og plass. Et godt trafiksikkerhetstiltak er separerte områder for ulike trafikantergrupper, spesielt for å gi de myke trafikanter egne felt de kan bevege seg trygt innenfor. Men de fleste steder i Norge er det ikke slik, og da må vi dele den veien vi har til rådighet på en best mulig måte.

Trafikk skaper sterke følelser, og konfliktnivået mellom ulike trafikanter kan bli høyt. Men at alle trafikanter har et ansvar for å ta hensyn, opptre varsomt og ikke påføre andre skader, kan ikke gjentas for ofte. Det er et viktig grunnlag for at vi skal få færrest mulig ulykker i trafikken. Alle har et ansvar!

Les vår personvernerklæring